

In memoriam

Franc Kuzmič (1952–2018)

Igor Zemljč

Šestega aprila 2018 se je med romanjem v Betlehemu pri Jeruzalemu povsem nenadoma izteklo plodno in zelo ustvarjalno življenje našega dragega kolega iz Murske Sobotne Franca Kuzmiča - Ferija.

Vsi, ki smo ga poznali in z njim delali, smo od njega marsikaj izvedeli, a šele ko nas je zapustil, smo ugotovili, kako malo smo vedeli o njem in vsem njegovem delovanju. Sam sem bil npr. najbolj presenečen, da ni nikoli omenil pastorstva Binkoštna cerkve v Murski Soboti. Zmeraj pa je bilo toliko zanimivih tem za pogovor, da nikoli nisva govorila o njegovi družini, sinu ...

Feri se je rodil 3. novembra 1952. Odraščal je na Veščici, majhni vasi z nekaj hišami in pokopališčem, le nekaj kilometrov zahodno od Murske Sobotne. Osnovno šolo je obiskoval v Kupšincih in Murski Soboti, kjer je nadaljeval tudi šolanje na srednji šoli. Študiral je na pedagoški akademiji v Ljubljani, administrativno smer za srednje strokovne šole. Pozneje se je lotil še študija slovenskega jezika in knjižničarstva. Vpisal se je tudi na Filozofsko fakulteto, kjer je študiral pedagogiko in psihologijo. Vse bolj pa se je posvečal tudi preučevanju zgodovine, in to v njenem najširšem pomenu. V Osijeku je tako leta 1991 končal Teološko fakulteto z diplomsko nalogo o Judih v Prekmurju. Prav tam je pozneje nadaljeval še podiplomski študij in leta 2001 magistriral iz cerkvene zgodovine z delom *Zgodovinski prikaz publicistične, versko-literarne in izdajateljske dejavnosti Binkoštna Cerkev v Jugoslaviji v obdobju 1936–1991*. Začel je pripravljati še disertacijo o protestantizmu v Sloveniji od jožefinskih reform do razpada Avstro-Ogrske.

Podobno raznovrstna je bila tudi njegova zaposlitvena pot. Sprva je več let poučeval na Ekonomsko-komercialni šoli v Murski Soboti, kjer je užival sloves dobrega učitelja in predavatelja. Leta 1980 se je zaposlil v soboški Pokrajinski in študijski

knjižnici, kar je znanstveno radovednemu in široko razgledanemu Feriju dalo neizbrisni pečat, saj se je na domoznanskem oddelku te knjižnice lahko še več ukvarjal s krajevno in kulturno zgodovino. Zaradi vidnih rezultatov svojega marljivega dela in delovanja se je leta 1992 zaposlil v Pokrajinskem muzeju Murska Sobota, kjer je bil zaposlen kot knjižničar, kustos pedagog in nazadnje še kot muzejski svetovalec. Upokojil se je leta 2012, a je še naprej redno obiskoval muzej in tam delal, saj je imel še celo vrsto projektov in zadolžitev.

Franc Kuzmič je skoraj 40 let deloval v bibliotekarstvu, med letoma 1990 in 1996 je bil tudi predsednik Društva bibliotekarjev Prekmurja. V Sekciji za specialne knjižnice pri ZBDS ga bomo med drugim pomnili kot dolgoletnega člana Izvršnih odborov naše sekcije (2001–2013), hkrati pa kot nepozabnega organizatorja in vodnika na številnih strokovnih ekskurzijah, kjer je s svojim širokim znanjem in poznanstvi po vsem srednjeevropskem prostoru širil naše vedenje in odpiral marsikatera (sicer zaprta) vrata. Njegova vodenja so se začela leta 2004 z obiskom specialnih knjižnic v Budimpešti. Dve leti pozneje je z osebnim poznavanjem slovenskega veleposlanika pri Svetem sedežu pomagal pri obisku bibliotekarjev iz specialnih knjižnic v Vatikanu in Rimu. Leta 2007 nas je popeljal na Slovaško, kjer smo se lahko v Bratislavi seznanili z najvišjimi protestantskimi šolami in knjižnicami, kjer so se šolali in delovali številni prekmurški Slovenci. Aktiven je bil tudi pri ekskurziji leta 2008 v Varšavo, kjer je bilo zlasti nepozabno njegovo predavanje v Varšavskem getu, ter nato še leta 2010 pri obisku Dunaja, Gradiščanske in Porabja.

Čeprav so bili pogovori s Ferijem vedno zelo poučni, pa je pustil še bolj trajno sled s svojim publicističnim delom. Njegova bibliografija je izjemno obsežna. Tista, ki jo je sestavil do svoje upokojitve,¹ vsebuje kar 754 člankov, od leta 2012 do danes pa lahko v COBIB-u zasledimo še dodatnih 129 enot, kar skupaj znaša skoraj 900 bibliografskih enot. Čeprav je njegova bibliografija najboljše zrcalo Ferijeve vsestranskosti in širine znanja od psihologije, teologije ter zgodovine vse od srednjega veka do danes, pa je za nas bibliotekarje enako zanimiva tudi njegova obsežna zbirka bibliografij. Zapustil nam je namreč kar 59 osebnih² in 24 tematskih³ bibliografij o številnih pomembnih Prekmurcih ter o najrazličnejših vprašanih iz kulturne in verske zgodovine, o življenju slovenskih Judov, o Jožetu Plečniku in njegovih stikih s Prekmurjem, o preteklosti protestantizma ter

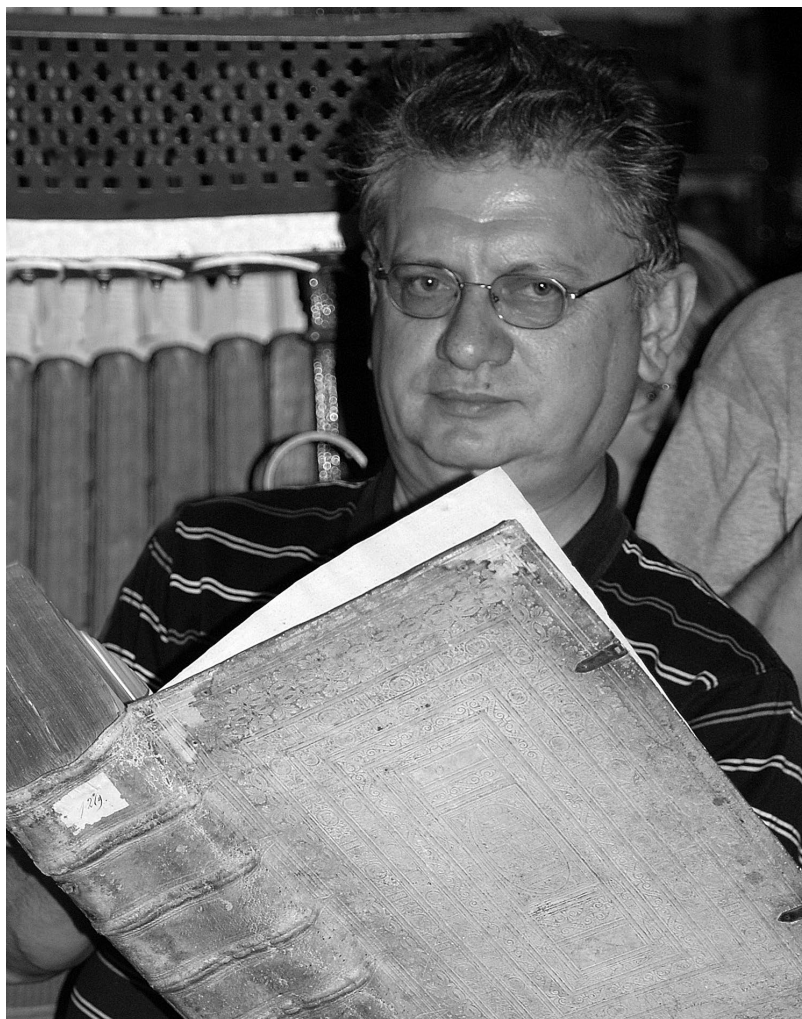
¹ Dostopno na: <http://www.pomurski-muzej.si/izobrazevanje/gradiva-pomurja/bibliografije/tematske-bibliografije/domoznantsvo>.

² Dostopno na: <http://www.pomurski-muzej.si/izobrazevanje/gradiva-pomurja/bibliografije/osebne-bibliografije>.

³ Dostopno na: <http://www.pomurski-muzej.si/izobrazevanje/gradiva-pomurja/bibliografije/tematske-bibliografije>.

o Porabju. Med njimi je verjetno najpomembnejša in najboljšežnejša *Bibliografija prekmurskih tiskov: 1920–1998*, ki jo je leta 1999 izdal ZRC SAZU v Ljubljani.

S tem pa njegovo bogato delovanje še zdaleč ni opisano. Bil je pogost vodič številnih skupin Slovencev po Prekmurju in Porabju, pogosto je nastopal na radijskih postajah in televiziji, z Milivojem Rošem in drugimi sodelavci je leta 2009 pripravil dokumentarni film o Štefanu Kuzmiču, sodeloval pa je tudi pri projektu o Primožu Trubarju. Zaradi teh izkušenj je bil tudi moderator na številnih kulturnih in drugih dogodkih. Vsekakor pa ne smemo spregledati še njegovega vodenja binškošne cerkvene občine v Murski Soboti, kjer je deloval tudi kot pastor.

Izteklo se je Ferijevo duha polno, delovno in prizadevno življenje z vsemi njegovimi dosežki. A mnogo prezgodaj ga je zagrnil mrak večne noči in ga iztrgal iz vrst njegove družine, prijateljev in kolegov. Nam sicer ostaja žalost za radovednim in znanja polnem Ferijem, a hkrati tudi spomin na vse, kar je naredil in kar je bilo povezano z njegovo dejavnostjo in njegovimi uspehi. Zato se lahko le strinjamo z besedami eminentnega prekmurskega duhovnika, ki je ob njegovem slovesu zapisal: »Feri, ostajamo osiromašeni, ker nisi več med nami, a ostajamo obogateni, ker si bil z nami!«

Igor Zemljič

Inštitut za novejšo zgodovino, Kongresni trg 1, 1000 Ljubljana
e-pošta: igor.zemljic@inz.si